

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

**ХОВД АЙМГИЙН МЯНГАД СУМЫН ТӨСВИЙН ТӨВЛӨРҮҮЛЭН ЗАХИРАГЧИЙН
2020 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН**

Аудитын код: ХОА-2021/2/СТА-ТТЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Ховд хот 2021 он</p>	<p>Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: Tsetsegsuren.A@audit.gov.mn Аудитор: Ц.Гантулга Утас: 70432545 цахим хаяг: Gantulga.TS@audit.gov.mn</p>
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

Агуулга.....	1
1. ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	9
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	12
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	13
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	16
3. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	16
3.1. Ерөнхий зүйл.....	17
3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	17
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	17
3.4 Материаллаг байдал	18
3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	18
3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө	18
3.5.2 Авлага.....	18
3.5.3 Бараа материал	20
3.5.4 Үндсэн хөрөнгө.....	21
3.5.5 Өр төлбөр	22
3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	23
3.5.10 Орлогын данс.....	23
3.5.11 Зардлын данс.....	24
3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	25
3.7 Шилэн дансны мэдээлэл	29
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	29
3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	30
3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	31
4. Менежментийн захидал.....	31
4. 5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	32

Товчилсонүгийнжагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ЗД	Засаг дарга
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СХС	Сум хөгжүүлэх сан
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан

1. ТӨРИЙН АУДИТЫН САНАЛ, ДҮГНЭЛТ

**ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

МЯНГАД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
М.БААТАР ТАНАА

2021.03.25 № 2181
танай _____-ны № _____-г

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл нь сумын эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөр, дунд хугацааны стратеги төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

021020771

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>495,627,270.58</u>	582,745,322.41
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	23,109,542.17	59,284,985.07
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	23,109,542.17	59,284,985.07
3121	Төгрөг	23,109,542.17	59,284,985.07
31211	Төрийн сангийн харилцах	22,452,616.47	59,266,681.24
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	656,925.70	18,303.83
33	АВЛАГА	239,565,950.61	282,450,662.97
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	8,351,919.63	9,582,066.87
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	85,000.00	85,000.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	1,241,042.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	14,778,754.00	11,583,190.00
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/	42,326.59	74,471.09
335	Бусад авлага	17,236,781.39	40,351,046.01
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,543,360.39	33,375,980.81
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	14,693,421.00	6,975,065.20
336	Зээлийн авлага	199,071,169.00	219,533,847.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	199,071,169.00	219,533,847.00
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	199,071,169.00	219,533,847.00
34	УРЬДЧИЛГАА	60,500,000.00	30,500,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	60,500,000.00	30,500,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	172,451,777.80	210,509,674.37
351	Түүхий эд материал	44,817,523.36	92,403,768.19
35110	Тусгай зориулалттай материал	31,549,173.00	83,206,345.19
35130	Эм боох материал	13,268,350.36	9,197,423.00
354	Хангамжийн материал	125,384,254.44	118,105,906.18
35410	Бичиг хэргийн материал	1,697,590.00	1,087,300.00
35420	Аж ахуйн материал	100,105,005.67	101,585,929.03
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,910,000.00	4,382,500.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	437,345.71	180,317.55
35460	Хүнсний материал	14,344,536.06	5,980,082.60
35470	Бусад хангамжийн материал	4,889,777.00	4,889,777.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>4,650,741,494.59</u>	5,357,456,037.62
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,650,741,494.59	5,357,456,037.62
392	Биет хөрөнгө	4,508,797,294.59	5,215,699,337.62
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,757,224,684.58	5,286,938,687.08
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(679,120,123.51)	(948,374,883.24)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	123,568,466.00	150,868,466.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(76,167,835.96)	(76,025,851.46)

**Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	485,194,807.07	546,230,021.67
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(386,057,234.75)	(409,088,098.20)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	300,972,983.92	387,677,275.23
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(174,160,771.76)	(196,447,933.86)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	41,364,587.00	364,205,485.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(2,068,229.40)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	4,450,000.00	4,450,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	59,800,000.00	59,800,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(4,498,333.20)
39217	Ном	51,727,732.00	52,032,732.00
393	Биет бус хөрөнгө	141,944,200.00	141,756,700.00
39301	Програм хангамж	3,746,590.00	3,746,590.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,996,590.00)	(3,184,090.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	141,194,200.00	141,194,200.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>5,146,368,765.17</u>	5,940,201,360.03
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>14,096,390.49</u>	2,822,436.09
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	14,096,390.49	2,822,436.09
413	Өглөг	14,096,390.49	2,822,436.09
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,279,861.48	1,518,526.09
4136	Бусад өглөг	11,816,529.01	1,303,910.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	8,576,178.89	601,219.40
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	3,040,883.75	635,301.60
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	199,466.37	67,389.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>5,132,272,374.68</u>	5,937,378,923.94
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	5,132,272,374.68	5,937,378,923.94
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,472,279,414.70	2,472,279,414.70
51101	Өмч: - төрийн	674,246,923.00	674,246,923.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	483,691,742.97	1,288,798,292.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(153,242,109.20)	476,276,232.12
51220	Тайлант үеийн үр дүн	636,933,852.17	812,522,060.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,176,301,217.01	2,176,301,217.01
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>5,146,368,765.17</u>	<u>5,940,201,360.03</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,113,407,462.83	3,638,830,815.43
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	45,710,766.05	67,883,950.67
110	Орлогын албан татвар	30,384,517.05	49,992,555.27
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	30,384,517.05	49,992,555.27
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,434,286.05	29,014,851.18
110003	Хөрөнгийн орлого	14,280,160.25	15,868,407.78
110008	Шууд бус орлого	14,670,070.75	5,109,296.31
113	Хөрөнгийн албан татвар	867,400.00	1,148,000.00

*Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит*

113002	Бууны албан татвар	867,400.00	1,148,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	14,458,849.00	16,743,395.40
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	11,080,910.00	10,045,131.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	963,910.00	1,421,030.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	8,547,000.00	7,338,600.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,570,000.00	1,285,501.00
1181	Газрын төлбөр	-	2,069,976.00
118101	Газрын төлбөр		2,069,976.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	3,377,939.00	4,628,288.40
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр		1,302,950.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,373,939.00	2,311,338.40
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	1,004,000.00	1,014,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,285,714,602.28	971,024,325.76
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,285,714,602.28	971,024,325.76
120003	Торгуулийн орлого	432,439.50	8,075,162.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,284,024,518.48	963,207,646.34
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,400,000.00	1,160,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	11,875,127.00	3,564,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,133,463,956.48	958,483,146.34
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/	29,903,986.00	32,397,653.00
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/	28,646,341.70	32,656,135.98
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,781,982,094.50	2,599,922,539.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,335,481,300.00	1,547,843,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,335,481,300.00	1,547,843,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	158,432,148.50	228,085,571.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	140,561,548.50	203,647,069.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,870,600.00	24,438,502.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,264,009,000.00	787,292,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	554,717,800.00	787,292,300.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	507,107,500.00	674,955,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	201,960,500.00	112,336,400.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24,059,646.00	36,701,268.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24,059,646.00	36,701,268.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,450,632,710.66	2,814,142,088.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,450,632,710.66	2,814,142,088.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,829,649,030.66	2,696,136,427.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,313,106,014.50	1,546,565,704.10
210101	Үндсэн цалин	1,313,106,014.50	1,147,175,419.80
210102	Нэмэгдэл	-	310,885,779.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		6,336,000.00
210104	Урамшуулал	-	82,168,505.00

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	166,413,610.68	191,212,210.89
210201	Тэтгэврийн даатгал	166,413,610.68	191,212,210.89
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	137,356,329.00	237,684,464.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	31,077,914.00	27,682,396.30
210302	Түлш, халаалт	76,861,229.00	181,578,437.94
210303	Цэвэр, бохир ус	29,417,186.00	28,423,630.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	257,211,567.96	164,248,939.88
210401	Бичиг хэрэг	11,250,695.50	8,187,274.00
210402	Тээвэр, шатахуун	34,964,060.11	29,729,535.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,096,410.00	4,257,559.00
210404	Ном, хэвлэл	1,241,100.00	340,980.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	177,800.00	613,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,464,403.34	17,247,361.31
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	38,946,099.01	17,603,881.57
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	165,071,000.00	86,268,749.00
2105	Нормативт зардал	117,048,001.94	112,302,118.60
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	21,429,278.00	41,643,501.80
210502	Хоол, хүнс	95,613,923.94	68,245,470.13
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,800.00	2,413,146.67
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	77,885.00	2,913,998.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	35,000.00	25,300.00
210604	Урсгал засвар	42,885.00	2,888,698.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,879,700.00	2,742,400.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,879,700.00	2,742,400.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	47,531,982.50	25,637,850.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,546,282.50	24,051,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	627,000.00	667,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,000.00	82,450.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	30,000.00	25,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	239,000.00	200,000.00
210807	Газрын төлбөр	138,000.00	147,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	676,700.00	165,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	782,023,939.08	412,828,741.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,341,795.00	69,906,471.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,414,588.89	7,842,575.56
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	697,267,555.19	335,079,695.04
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	620,983,680.00	126,005,660.93
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	46,358,600.00	56,444,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,125,300.00	11,865,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	26,013,300.00	43,503,900.00

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	220,000.00	1,075,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,749,080.00	69,561,460.93
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	49,080.00	69,561,460.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	662,774,752.17	816,688,727.19
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	32,840,900.00	4,166,667.08
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	32,840,900.00	4,166,667.08
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(32,840,900.00)	(4,166,667.08)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	629,933,852.17	812,522,060.11

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,967,440,891.00	3,476,222,906.27
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	45,710,766.50	67,883,950.67
110	Орлогын албан татвар	30,384,517.50	49,992,555.27
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	30,384,517.50	49,992,555.27
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,434,286.50	29,014,851.18
110003	Хөрөнгийн орлого	14,280,160.25	15,868,407.78
110008	Шууд бус орлого	14,670,070.75	5,109,296.31
113	Хөрөнгийн албан татвар	867,400.00	1,148,000.00
113002	Бууны албан татвар	963,910.00	1,148,000.00
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	14,458,849.00	16,743,395.40
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	11,080,910.00	10,045,131.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	963,910.00	1,421,030.00
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	8,547,000.00	7,338,600.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,570,000.00	1,285,501.00
1181	Газрын төлбөр	-	2,069,976.00
118101	Газрын төлбөр	-	2,069,976.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	3,377,939.00	4,628,288.40
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	-	1,302,950.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,373,939.00	2,311,338.40
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	1,004,000.00	1,014,000.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	139,748,030.50	84,522,815.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	139,748,030.50	84,522,815.40
120003	Торгуулийн орлого	432,439.50	8,075,162.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	109,398,464.00	44,050,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	89,974,364.00	1,504,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	538,000.00	42,545,500.00

**Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/	29,917,127.00	32,397,653.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,781,982,094.00	3,323,816,140.20
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,335,481,300.00	1,547,843,400.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,335,481,300.00	1,547,843,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	158,432,148.00	228,316,071.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	140,561,548.00	203,647,069.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,870,600.00	24,438,502.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	230,500.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,264,009,000.00	1,510,955,401.20
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	554,717,800.00	719,830,400.00
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	223,200.00	3,832,701.20
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	507,107,500.00	674,955,900.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	201,960,500.00	112,336,400.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	24,059,646.00	36,701,268.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	24,059,646.00	36,701,268.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,650,380,138.42	3,173,234,113.87
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,650,380,138.42	3,173,234,113.87
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,989,085,344.42	2,322,324,309.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,331,841,253.00	1,544,057,192.50
210101	Үндсэн цалин	930,449,353.00	1,060,153,209.50
210102	Нэмэгдэл	258,345,500.00	365,760,178.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,336,000.00	6,336,000.00
210104	Урамшуулал	66,357,600.00	110,231,505.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	70,352,800.00	1,576,300.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	166,289,488.92	212,540,334.62
210201	Тэтгэврийн даатгал	113,003,941.76	150,716,433.84
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,285,048.00	15,680,631.01
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,773,733.56	12,189,628.81
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,656,969.60	3,081,693.69
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,569,796.00	30,871,947.27
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	139,025,585.00	250,577,448.30
210301	Гэрэл, цахилгаан	40,146,285.00	36,611,540.30
210302	Түлш, халаалт	65,755,100.00	183,469,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	33,124,200.00	30,496,808.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	53,319,249.00	52,651,120.00
210401	Бичиг хэрэг	6,746,100.00	6,562,400.00

**Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит**

210402	Тээвэр, шатахуун	31,610,990.00	29,590,920.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,171,000.00	6,463,000.00
210404	Ном, хэвлэл	447,000.00	387,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,707,300.00	2,667,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,461,100.00	1,323,500.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	4,175,759.00	5,657,000.00
2105	Нормативт зардал	131,947,372.00	105,594,105.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	27,155,947.00	35,155,423.00
210502	Хоол, хүнс	101,215,125.00	65,855,282.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,576,300.00	4,583,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,429,700.00	6,058,600.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,000,000.00	770,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	300,000.00	275,000.00
210604	Урсгал засвар	6,129,700.00	5,013,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	9,248,600.00	2,751,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	9,248,600.00	2,751,900.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,151,440.50	30,905,903.87
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	49,504,383.50	26,633,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	816,900.00	1,219,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	-	300,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	275,000.00	303,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	30,000.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	247,000.00	425,000.00
210807	Газрын төлбөр	138,000.00	147,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	733,900.00	299,200.00
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	-	1,224,203.87
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/	406,257.00	300,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	94,832,656.00	117,187,705.50
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,630,536.00	102,948,005.50
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	25,202,120.00	14,239,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	661,294,794.00	850,909,804.08
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	46,404,300.00	56,444,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,116,000.00	11,865,300.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,713,300.00	43,503,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	575,000.00	1,075,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	601,910,914.00	724,904,143.20
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	549,117,800.00	719,830,400.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,711,000.00	3,832,701.20
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	40,082,114.00	1,241,042.00

2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,749,080.00	69,561,460.88
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	49,080.00	69,561,460.88
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	317,060,752.58	302,988,792.40
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	276,806,412.00	215,083,349.50
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	276,806,412.00	215,083,349.50
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	276,806,412.00	215,083,349.50
220001	Барилга байгууламж	20,000,000.00	41,753,700.00
223001	Бусад хөрөнгө	79,054,000.00	46,721,449.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	88,735,412.00	126,608,200.50
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(276,806,412.00)	(215,083,349.50)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	91,317,600.00	51,730,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	91,317,600.00	51,730,000.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(91,317,600.00)	(51,730,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(51,063,259.87)	36,175,442.90
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	74,172,802.04	23,109,542.17
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	23,109,542.17	59,284,985.07

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,472,279,414.70	2,193,231,302.13	-144,145,484.72	4,521,365,232.11
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-2,096,624.48	-2,096,624.48
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,472,279,414.70	2,193,231,302.13	-146,242,109.20	4,519,268,607.63
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт		-169,300,985.13		-169,300,985.13
C07	Тайлант үеийн үр дүн			629,933,852.17	629,933,852.17

C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,472,279,414.70	2,176,301,217.01	483,691,742.97	5,132,272,374.68
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,472,279,414.70	2,176,301,217.01	483,691,742.97	5,132,272,374.68
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-7,415,510.85	-7,415,510.85
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,472,279,414.70	2,176,301,217.01	476,276,232.12	5,124,856,863.83
D08	Тайлант үеийн үр дүн			812,522,060.11	812,522,060.11
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,472,279,414.70	2,176,301,217.01	1,288,798,292.23	5,937,378,923.94

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант он		Зөрүү
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,520,101,000.00	2,385,470,555.42	134,630,444.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,330,544,600.00	2,245,265,406.42	85,279,193.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,269,166,400.00	2,188,821,206.42	80,345,193.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,560,723,900.00	1,526,361,816.00	34,362,084.00
210101	Үндсэн цалин	1,061,063,200.00	1,043,897,833.00	17,165,367.00
210102	Нэмэгдэл	375,456,900.00	365,760,178.00	9,696,722.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,336,000.00	6,336,000.00	-
210104	Урамшуулал	89,804,800.00	82,168,505.00	7,636,295.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	28,063,000.00	28,199,300.00	(136,300.00)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	210,697,600.00	203,042,170.12	7,655,429.88
210201	Тэтгэврийн даатгал	148,268,800.00	142,034,419.34	6,234,380.66
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,607,100.00	15,517,401.01	89,698.99
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,485,600.00	11,895,818.81	589,781.19
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,121,400.00	3,049,043.69	72,356.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	31,214,700.00	30,545,487.27	669,212.73
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	255,736,300.00	245,438,318.30	10,297,981.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	33,596,900.00	31,472,410.30	2,124,489.70
210302	Түлш, халаалт	189,515,200.00	183,469,100.00	6,046,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	32,624,200.00	30,496,808.00	2,127,392.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	47,367,400.00	46,925,720.00	441,680.00
210401	Бичиг хэрэг	6,542,400.00	6,542,400.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	29,811,600.00	29,507,520.00	304,080.00

*Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит*

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,438,000.00	6,438,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	447,000.00	447,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,667,300.00	2,667,300.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,461,100.00	1,323,500.00	137,600.00
2105	Нормативт зардал	117,393,700.00	96,657,782.00	20,735,918.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	26,444,100.00	26,444,100.00	-
210502	Хоол, хүнс	86,545,200.00	65,855,282.00	20,689,918.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,404,400.00	4,358,400.00	46,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,068,800.00	6,902,500.00	2,166,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,654,400.00	1,613,900.00	40,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	300,000.00	275,000.00	25,000.00
210604	Урсгал засвар	7,114,400.00	5,013,600.00	2,100,800.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,833,600.00	2,607,900.00	1,225,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,833,600.00	2,607,900.00	1,225,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,485,500.00	30,176,800.00	3,308,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,871,500.00	27,562,800.00	3,308,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,219,000.00	1,219,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	300,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	303,000.00	303,000.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	55,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	590,000.00	590,000.00	-
210807	Газрын төлбөр	147,000.00	147,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,859,600.00	30,708,200.00	151,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,850,400.00	16,699,000.00	151,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,009,200.00	14,009,200.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	61,378,200.00	56,444,200.00	4,934,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	61,378,200.00	56,444,200.00	4,934,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	16,799,300.00	11,865,300.00	4,934,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	43,503,900.00	43,503,900.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,075,000.00	1,075,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	99,556,400.00	88,475,149.00	11,081,251.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	99,556,400.00	88,475,149.00	11,081,251.00
220001	Барилга байгууламж	52,806,400.00	41,753,700.00	11,052,700.00
223001	Бусад хөрөнгө	46,750,000.00	46,721,449.00	28,551.00

23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ			
		90,000,000.00	51,730,000.00	38,270,000.00
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	90,000,000.00	51,730,000.00	38,270,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР			
		2,502,101,000.00	2,387,367,305.92	114,733,694.08
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ			
		1,547,843,400.00	1,478,281,939.12	69,561,460.88
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,547,843,400.00	1,478,281,939.12	69,561,460.88
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ			
		824,546,900.00	828,334,098.80	(3,787,198.80)
132001	Орон нутгийн төсвөөс	712,210,500.00	715,997,698.80	(3,787,198.80)
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	112,336,400.00	112,336,400.00	-
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ			
		36,705,700.00	36,701,268.00	4,432.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,705,700.00	36,701,268.00	4,432.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС			
		93,005,000.00	44,050,000.00	48,955,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,605,000.00	1,095,000.00	1,510,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	75,580,400.00	42,955,000.00	32,625,400.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
		-	15,196,868.40	(15,196,868.40)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			
		-	17,093,608.90	(17,093,608.90)
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6.00	6.00	-
610001	Төсвийн байгууллага	6.00	6.00	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	135.00	135.00	-
620001	Удирдах ажилтан	13.00	13.00	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	80.00	80.00	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	35.00	35.00	-
620004	Гэрээт ажилтан	7.00	7.00	-
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	612.00	612.00	-
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	612.00	612.00	-
64	ЭМЧЛҮҮЛЭГСЭДИЙН ТОО	-	2,742.00	-
640001	Улсын эмнэлгээр хэвтэн эмчлүүлэгсдийн тоо	-	396.00	-
640002	Улсын эмнэлгийн амбулатороор эмчлүүлэгсдийн тоо	-	2,346.00	-
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	135.00	135.00	-

650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00	-
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	51.00	51.00	-
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	5.00	5.00	-
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	17.00	17.00	-
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	39.00	39.00	-
650010	Гэрээт ажилтан	6.00	6.00	-
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.00	8.00	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	228,316,071.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	103,541,070.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	102,300,028.50
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	6,959,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	6,959,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,700.00
2105	Нормативт зардал	8,711,323.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,711,323.00
2107	Томилолт, зочны зардал	144,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	144,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86,479,505.50
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	86,249,005.50
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	230,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,241,042.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,241,042.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,241,042.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	124,775,000.50
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	124,775,000.50
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	124,775,000.50
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	228,316,071.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	228,316,071.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,гүүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	203,647,069.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,438,502.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	230,500.00

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, засаг дарга М.Баатар танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид орон нутгийн хөгжлийн сангийн зарцуулалт, СХС-ийн авлага, ТТЗ-ийн харьяа байгууллагын төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалт, тайлагналтай холбоотой зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-наас 2021 оны 03 дугаар сарын 30-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ц.Гантулга гүйцэтгэв.

Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр 1/96 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Мянгад сумын ИТХ, Засаг даргын Тамгын газраас 2020 оныг "Тэгш хүртээмжтэй, ил тод, итгэл хүлээж хэрэгцээнд нийцсэн чанартай үйлчилгээ үзүүлж, нийтийн сайн сайхан байдлыг бий болгож, амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ." гэсэн сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны бүрэн эрхийн хугацааны хөтөлбөрийн зорилтыг хэрэгжүүлж, Монгол улсын тэргүүний жишиг сум болох зорилтыг дэвшүүлжээ.

Дээрх эрхэм зорилгынхоо хүрээнд сумын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх 2020 оны үндсэн чиглэлд 6 зорилтын хүрээнд 251 арга хэмжээг хэрэгжүүлж 96.3 хувийн биелэлттэй "хангалттай" дүгнэлттэй ажилласан байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Ховд аймгийн Засаг даргын дэргэдэх санхүү, дотоод аудитын албанаас 2020 онд Мянгад сумын ТТЗ-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгээгүй байна.

Мянгад сумын ТТЗ-ын үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг Б201, аудитыг гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлын түвшнийг В401 маягтаар тус тус баримтжуулан баталгаажуулав.

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зарлагыг сонгож, хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Энэ нь материаллаг байдлыг үнэ цэнэ талаас нь авч үзэхийн тулд санхүүгийн тайлангийн хамгийн чухал хэсэг болох санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийтзарлагын дүнг сонгон авч үзлээ.

Төлөвлөлтийн үе шатанд 2019 оны жилийн эцсийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангаас тооцсон бол гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны жилийн эцсийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн нийт зарлага 2,826,308.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцож 28,263.0 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон болно.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл 23109.4 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 59284.8 мянган төгрөг болж, 36175.4 мянган төгрөгөөр өсжээ.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг байгууллагаар задалбал:

/мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
31	Мянгад шим ус	656.9	18.3	-638.6
31	Сум хөгжүүлэх сан	14819.5	4725.0	-10094.5
31	Орон нутгийн ерөнхий орлого	7255.7	42173.0	34917.3
31	Орон нутгийн хөгжлийн сан	377.3	12368.5	11991.2
	Нийт	23109,4	59284,8	36175.4

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл дэх 59284.4 мянган төгрөгийн 17093.5 мянган төгрөг нь ОНХС, СХС-ийн дансанд, 42173.0 мянган төгрөг нь сумын ерөнхий орлогын дансанд, 18.3 мянган төгрөг нь Мянгад шим ус ОНӨҮГ-ын арилжааны банкин дахь дансанд байршиж байна.

Хүснэгт № 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийг ангиллаар харуулбал

/мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	Төрийн сан	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Нэгтгэсэн нийт дүн
31	Эхний үлдэгдлийн дүн	15196.8	7255.7	656.9	23109.4
31	Эцсийн үлдэгдлийн дүн : Үүнээс	17093.5	42173.0	18.3	59284.8
31211	Төрийн сангийн харилцах	17093.5	42173.0	0.0	59266.5
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	0.0	0.0	18.3	18.3

3.5.2 Авлага

Авлага данс оны эхэнд 239565.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан бол оны эцэст 282450.5 мянган төгрөг болж, 42884.6 мянган төгрөгөөр өсжээ.

Хүснэгт № 3. Авлага дансны үлдэгдлийг байгууллагаар задалбал:

/мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
------	-------------------	----------------	-----------------	----------

33	Мянгад шим ус	42.3	74.5	32.1
33	Засаг даргын тамгын газар	8252.2	41525.9	33273.7
33	Соёлын төв	200.0	1836.9	1636.9
33	Сум хөгжүүлэх сан	222115.6	232382.7	10267.1
33	Сургууль	1757.3	1396.7	-360.6
33	Хүн эмнэлэг	2160.4	3067.6	907.3
33	Цэцэрлэг	537.9	2137.3	1599.4
33	ОНХС	4500.2	0	-4500.2
33	ИТХ	0	28.9	28.9
Нийт		239565.9	282450.5	42884.6

Нийт авлагын дийлэнхийг сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага эзэлж байгаа бөгөөд оны эхэнд 222115.6 мянган төгрөгийн зээлийн авлагын үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант онд 51000.0 мянган төгрөгийн зээл олгосон, 11583.2 мянган төгрөгийн хүү, алданги ногдуулж, 1265.7 мянган төгрөгийн хувь хүмүүсээс авах актын авлага зэрэг нэмэгдсэн, 53581.8 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүү эргэн төлөгдөж, оны эцэст 232382.7 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна. Хүснэгт № 4. Авлага дансны үлдэгдлийг ангиллаар харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
33	Эхний үлдэгдлийн дүн	239523.6	42.3		239565.9
33	Эцсийн үлдэгдлийн дүн : Үүнээс	282376.0	74.5		282450.5
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	9582.0	0.0	0.0	9582.0
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	1141.1	0.0	0.0	1141.1
33510	Байгууллагаас авах авлага	40351.0	0.0	0.0	40351.0
33500	Бусад авлага	11768.1	74.5	0.0	11842.6
33600	Зээлийн авлага	219533.8	0.0	0.0	219533.8

Аудитын илрүүлэлт:

- Сум хөгжүүлэх сангаас 2018 онд олгосон зээлийг хувь хүмүүсээр төлүүлэхтэй холбоотой 1265.7 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт барагдаагүй насжилт өндөртэй болсон.

3.5.2.2 Урьдчилж гарсан зардал

Хүснэгт № 5. Урьдчилж гарсан зардлын дансны үлдэгдлийг байгууллагаар ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
34	Мянгад- ЗДТГ	30500.0	30500.0	0.0
34	Мянгад- ОНХС	30000.0	8000.0	-22000.0
Нийт		60500.0	38500.0	-22000.0

ОНХС-ийн хөрөнгө оруулалтаар өмнөх оны үлдэгдэл 30.0 сая төгрөгийн урьдчилж гарсан зардлын авлагыг тайлант онд багтаан барагдуулсан байна. Үүнд тус сумын “эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн хөтөлбөр”-ийг боловсруулан батлуулан хүлээн авсан, халуун ус, саун зэрэг ажлууд байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Орон нутгийн хөгжлийн сангаас холбогдох журам зөрчиж, ард иргэдээс санал авч эрэмбэлэгдээгүй “Төлөөлөгч” хөтөлбөр арга хэмжээнд зарцуулсан байна.

- “Сутайн цамхаг” ХХК-ны 2020 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн ХОАМЯСЗДТГ/202001004 тоот гэрээгээр гүйцэтгэх Ерөнхий боловсролын сургуулийн гаднах хашаа хайс, тохижуулалтын ажил тодорхой хэмжээгээр хийгдсэн боловч ашиглагч байгууллага чанаргүй хийгдсэн шалтгаанаар хүлээж аваагүй байгаа тул санхүүжилтэд олгосон 8.0 сая төгрөгийг урьдчилж гарсан зардалд бүртгэж тусгасан болно.Тухайн ажил гүйцэтгэгч компанид ажлыг чанартай хийж бүрэн хүлээлгэн өгөх талаар албан шаардлага хүргүүлэх.

3.5.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материал дансны оны эхний үлдэгдэл 172451.7 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 210509.7 мянган төгрөг болж 38058.0 мянган төгрөгөөр өсжээ.

Хүснэгт № 6. Бараа материал дансны үлдэгдлийг байгууллагаар харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
35	Мянгад шим ус	1417.2	1911.6	494.4
35	Засаг даргын тамгын газар	10264.6	15669.3	5404.7
35	ИТХ	1010.0	1050.0	40.0
35	Соёлын төв	10034.7	11275.3	1240.6
35	Сургууль	67082.5	111390.8	44308.3
35	Хүн эмнэлэг	53692.7	36876.9	-16815,8
35	Цэцэрлэг	28949.8	32335.7	3385.8
	Нийт	172451.7	210509.7	38058.0

Эрүүл мэндийн төв тоног төхөөрөмж шинэчилсэн, ЕБС хүүхдийн дотуур байранд гал тогооны тавилга, тоног төхөөрөмж, зөөлөн хатуу эдлэл, ор, байрны багшийн өрөөний тоног төхөөрөмж, эмчийн өрөөний тоног төхөөрөмж зэргүүдийг орлогоор бүртгэсэнтэй холбоотой өссөн байна.

Хүснэгт № 7. Бараа материал дансны өөлчлөлт: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Нэгтгэсэн нийт дүн
1	Оны эхний үлдэгдэл	171034.5	1417.2	172451.7
2	Нэмэгдсэн	236702.0	4290.0	240992.0
201	Худалдан авсан	163872.1	4290.0	168162.1
202	Хандиваар	61992.8	0.0	61992.8
203	Шилжүүлэн авсан	0.0	0.0	0.0
205	Бусад	10837.0	0.0	10837.0
3	Хасагдсан	202934.1		202934.1
301	Худалдсан, зарцуулсан	168851.1	3695.5	172546.6
302	Шилжүүлсэн	0.0	0.0	0.0
303	Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	0.0	0.0	0.0
304	Бусад	30387.5	0.0	30387.5
4	Эцсийн үлдэгдэл	204802.5	5707.2	210509.7

Сумын ЗДТГ парк шинэчлэлээр албаны машин 50.0 сая төгрөгөөр, ИТХ албан хэрэгцээнд зөөврийн компьютер 1.0 сая төгрөгөөр,Соёлын төв 4.0 сая төгрөгөөр цахим номын сан байгуулсан, Цэцэрлэг хүүхдийн тоглоомын талбай тохижуулахад тоног төхөөрөмж 7.0 сая төгрөгөөр авсан, Эрүүл мэндийн төв тоног төхөөрөмж 10.0 төгрөгөөр шинэчилсэн, ЕБС хүүхдийн дотуур байранд гал тогооны тавилга, тоног төхөөрөмж, зөөлөн хатуу эдлэл, ор, байрны багшийн өрөөний тоног төхөөрөмж, эмчийн өрөөний тоног төхөөрөмж зэргүүдийг 43.7 сая төгрөгөөр тус тус орлого авч бүртгэсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ: Эд хөрөнгийн тооллого хийсэн боловч, холбогдох тооцоо бодоогүй, тооллогын үр дүнг нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй, мөн өмнөх онд сумын дулааны шугам сүлжээний зураг төсвийн ажлыг 13000.0 мянган төгрөгөөр гүйцэтгүүлсэн боловч зорилтот ажлыг тухайн зураг төсвөөр хэрэгжүүлээгүй,

Эрүүл мэндийн төв: - Эмнэлгийн албаны машины жолоочийн тооцоо бодож албажуулаагүй, машины спидометрийн заалтыг баримтлаагүй, иж бүрдэл дутуу замын хуудсаар тооцоо хийж шатахуун зарлагадсан

-Эмийн нэр төрлийн тооллого хийгээгүй, тооцоо бодож баталгаажуулаагүйтэй холбоотой тайлангийн мөнгөн хөрөнгийн эмийн зарлага, эм зүйчийн бодит баримтаар гарсан эмийн зарлага зөрүүтэй үлдэгдэл бодитой боловч эмийн зарлага дутсан

- Жирэмслэлтээс хамгаалах эм тариаг эм зүйчээс эх баригчид бөөнөөр нь зарлагдаж олгосон, эх баригч нь эмэгтэйчүүд болон эхчүүдэд уг тариаг хийх, эм олгохдоо мөнгөөр үнэлж зарцуулж байгаа талаар ард иргэдээс ирүүлж байгаа мэдээлэл нь үндэслэлтэй байгаа.

ЕБС: - Ковид-19 цар тахалтай холбоотой сургууль, цэцэрлэгүүдэд хүнсний материалын нөөцийн талаар Боловсрол соёл, урлаг шинжлэх ухааны сайд, Боловсрол соёлын газраас хүргүүлсэн журам, зааврын хэрэгжилтийг хангахгүй нөөцлөгдсөн хүнсний мах, ногоог муутгасан.

Дээрх алдаа зөрчлийг төсвийн шууд захирагч нарын тайланд тусган шийдвэрлэснийг Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч дотоод хяналт хэрэгжүүлэн ажиллах шаардлагатай.

3.5.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгө дансны оны **эхний үлдэгдэл** 5,969,244.0 мянган төгрөг байсан бол оны **эцэст** 6,994,006.4 мянган төгрөг болж 1,024,762.4 мянган **төгрөгөөр** өсжээ.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгө дансны өөлчлөлт:

/мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Нэгтгэсэн нийт дүн
1	Үндсэн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл	5,969,244.0	3,137.0	5,969,244.0
2	Нэмэгдсэн	1,052,899.4	-	1,052,899.4
201	Худалдан авсан	126,608.2	-	126,608.2
202	Хандиваар	7,900.0	-	7,900.0
203	Шилжүүлэн авсан	2,495.0	-	2,495.0
205	Бусад	915,896.2	-	915,896.2
3	Хасагдсан	25,000.0	-	25,000.0
303	Шилжүүлсэн	25,000.0	-	25,000.0
4	ҮНДСЭН ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	6,994,006.4	3,137.0	6,997,143.4
6	Хуримтлагдсан элэгдлийн оны эхний үлдэгдэл	(1,317,643.1)	(859.4)	(1,318,502.5)
7	Өмнөх оны элэгдлийн зөрүү	6,938.5		6,938.5
8	Зардал	334,452.2	627.4	335,079.6
801	Элэгдлийн зардал тайлант хугацаа	194,640.0	627.4	195,267.4
802	Элэгдлийн зардал бусад	139,812.2		139,812.2
9	Дансны хасалт	(20,833.3)		(20,833.3)
901	Бусад	(20,833.3)		(20,833.3)

10	ХУРИМТЛАГДСАН ЭЛЭГДЛИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	(1,638200.6)	(1,486.8)	(1,639687.4)
11	ҮЛДЭГДЭЛ ӨРТӨГ	5,355,805.8	1,650.2	5,357,456.0

Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 126,608.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, 926,291.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч данс бүртгэлд тусгасан байна.

Хүснэгт № 9. Үндсэн хөрөнгө дансны үлдээдлийг байгууллагаар ангилбал /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
39	Мянгад шим ус	3,137.0	1,650.2	-1486.8
39	Хо. Мя. Засаг даргын тамгын газар	1,522,920.0	1,377,886.2	-145033.8
39	Хо. Мя. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	28,459.9	1,172.4	-27287.5
39	Хо. Мя. Соёлын төв	1,003,981.6	907,300.2	-96681.4
39	Хо. Мя. Сургууль	1,531,537.6	1,421,047.1	-110490.5
39	Хо. Мя. Хүн эмнэлэг	584,642.2	442,378.8	-142,263.4
39	Хо. Мя. Цэцэрлэг	1,294,565.5	1,206,020.9	- 88,544.6
	Нийт	5,969,244.0	5,357,456.0	-611788,0

Аудитын илрүүлэлт:

ЕБС, Эрүүл мэндийн төв: Анхны өртгөө элэгдлээрээ бүрэн нөхсөн үндсэн хөрөнгө дахин үнэлж бүртгэлжүүлээгүй, олон жил тайланд тусгаагдан

ЗДТГ: Санхүүгийн программд үндсэн хөрөнгийн ашиглагдах жил буруу оруулснаар хуримтлагдсан элэгдэл зөрүүтэй тайлагнагдсан.

3.5.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн оны эхний үлдэгдэл 14,096.3 мянган төгрөг байсан бол оны эцэст 2,822.4 мянган төгрөг болж, 11,273.9 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 10. Өр төлбөр дансны үлдээдлийг байгууллагаар харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Байгууллагын нэрс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
41	Мянгад шим ус	199.4	345.9	146.5
41	ЗДТГ	1,630.3	198.1	-1432.2
41	Цэцэрлэг	986.4	619.1	-367.3
41	Хүн эмнэлэг	7,770.1	930.7	-6839.4
41	Сургууль	3,115.2	327.6	-2787.6
41	Соёлын төв	362.4	400.7	38.3
41	ИТХ	32.3	0	-32.3
	Нийт	14,096,3	2,822.4	-11273.9

Хүснэгт № 11. Өр төлбөр дансны ангилал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага	Төрийн сан	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
41	Эхний үлдэгдлийн дүн	13,896.9		199,4		14,096.3
41	Эцсийн үлдэгдлийн дүн : Үүнээс	2476.5	0.0	345.9	0.0	2822.4
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2476.5	0.0	0.0	0.0	2476.5
41360	Бусад өглөг	0.0		0.0		0.0

3.5.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 5,132,272.3 мянган төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 5,945,378.9 мянган төгрөг болж 813,106.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 12. Цэвэр хөрөнгө, өмчийн байдал:

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	5,132,272.3	5,945,378.9	813,106.6
51100	/Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	5,132,272.3	5,945,378.9	813,106.6
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-146,242.1	476,276.2	330,034.1
51220	Тайлант үеийн үр дүн	629,933.8	820,522.0	190,588.2
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,176,301.2	2,176,301.2	0.0

Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансанд өөрчлөлт ороогүй ба өмнөх үеийн үр дүн 330,034.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь сум хөгжүүлэх сангийн зээл өссөн, ЕБС-ийн хичээлийн байранд их засвар хийгдсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант хугацааны үр дүн 190,588.2 мянган төгрөгөөр өссөний дийлэнх нь хөрөнгө оруулалтаар үнэ төлбөргүйгээр хөрөнгө хүлээн авсантай холбоотой байна.

Хүснэгт № 13Цэвэр хөрөнгө өмчийн дүнг төсвийн захирагчдаар ангилж харуулбал:/мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага, төсөл сан	Төрийн сан	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Нэгтгэсэн нийт дүн
11	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,120,822.0	7,255.7	4,194.6	5,132,272.3
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-7,415.5	0.0	0.0	-7,415.5
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,472,279.4	34,917.3	0.0	2,507,196.7
19	Тайлант үеийн үр дүн	629,933.8	0.0	-885.8	629,048.0
20	2020 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	5,899,897.1	42,173.1	3,308.7	5,945,378.9

3.5.10 Орлогын данс

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар үйл ажиллагааны орлого өмнөх оноос 508,789.1 мянган төгрөгөөр буюу 3.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт № 14Орлогыг нэр төрлөөр ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН	Өөрчлөлт
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,967,440.8	3,476,229.9	508,789.1
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	45,710.7	67,883.9	22,173.1
110	Орлогын албан татвар	30,384.5	49,992.5	19,608.0
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	30,384.5	49,992.5	19,608.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	867.4	1,148,0.0	280.6
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	14,458.8	16,743.3	2,284.5

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	139,748.0	84,522.8	-55,225.2
120	Нийтлэг татварын бус орлого	139,748.0	84,522.8	-55,225.2
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,781,982.0	3,323,816.1	-181.8

Өмнөх оны үзүүлэлтээс орлого материаллаг хэмжээгээр нэмэгдсэн шалтгаан нь татварын бус орлогод хамаарах үнэ төлбөргүй 958,483.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө хүлээн авсан нь гол нөлөө үзүүлжээ.

Хүснэгт № 15 Орлогыг ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Төсөвт байгууллага	Төрийн сан/нэмэлт/	ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	Устгах бичилт	Нэгтгэсэн нийт дүн
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	2,127,804.8	750,915.0	-258.5	760,369.5	3,638,830.8
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	0.0	67,883.9	0.0	0.0	67,883.9
110	Орлогын албан татвар	0.0	49,992.5	0.0	0.0	49,992.5
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	0.0	49,992.5	0.0	0.0	49,992.5
113	Хөрөнгийн албан татвар	0.0	1,148.0	0.0	0.0	1,148.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	0.0	16,743.3	0.0	0.0	16,743.3
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	963,207.8	8,075.1	-258.5	0.0	971,024.3
120	Нийтлэг татварын бус орлого	963,207.8	8,075.1	-258.5	0.0	971,024.3
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,164,597.0	674,956.0	0.0	760,369.5	2,599,922.5

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагууд нийт 4,399,200.3 мянган төгрөгийн орлого тайлагнаж, үүнээс 760,369.5 мянган төгрөгийн давхардсан орлогыг устгаж 3,638,830.8 мянган төгрөгийн цэвэр орлого тайлагнасан байна.

Мянгад шим ус ОНӨҮГ-ын 32,397.6 мянган төгрөгийн борлуулалтын орлого, 32,656.1 мянган төгрөгийн ББӨ-ийн үр дүнд үйл ажиллагааны цэвэр орлого -258.5 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлтэй байна.

Хүснэгт № 16 Орлогыг төсвийн захирагчдаар ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Тайлант оны гүйцэтгэл	Устгал	Цэвэр дүн
Орон нутгийн ерөнхий орлого	754,747.7	3,832.7	750,915.0
Орон нутгийн хөгжлийн сан	100,466.4	0.0	100,466.4
Сум хөгжүүлэх сан	2,310.0	0.0	2,310.0
Мянгад шим ус	-258.5	0.0	-258.5
Засаг даргын тамгын газар	1,135,931.6	368,954.4	766,977.2
Хүн эмнэлэг	453,024.4	27,330.6	425,693.8
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	54,194.3	54,194.3	0.0
Сургууль	1,394,169.0	139,464.7	1,254,704.3
Цэцэрлэг	393,801.0	56,539.6	337,271.4
Соёлын төв	110,804.2	110,053.2	751.0
ДҮН	4,399,200.3	760,369.5	3,638,830.8

3.5.11 Зардлын данс

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар үйл ажиллагааны зардал өмнөх оноос 636,490.7 мянган төгрөгөөр буюу 18.4 хувиар буурчээ.

Хүснэгт № 17 Зардлыг ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	Өөрчлөлт
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,450,632.7	2,814,142.0	-636,490.7
21	Урсгал зардал	3,450,632.7	2,814,142.0	-636,490.7
210	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	2,829,649.0	2,688,136.4	-141,512.7
213	Урсгал шилжүүлэг	620,983.6	126,005.6	-494978.0

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагууд нийт 3,574,511.5 мянган төгрөгийн зардал тайлагнаж, үүнээс 760,369.5 мянган төгрөгийн давхардсан орлогыг устгаж 2,814,142.0 мянган төгрөгийн цэвэр зардал тайлагнасан байна.

Хүснэгт № 18 Зардлыг төсвийн захирагчдаар ангилж харуулбал: /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Тайлант оны гүйцэтгэл	Устгал	Цэвэр дүн
Хо. Мя.Орон нутгийн ерөнхий орлого	719,830.4	719,830.4	0.0
Хо. Мя.Орон нутгийн хөгжлийн сан	114,175.1	36,706.4	78,268.7
Хо.Мя.Сум хөгжүүлэх сан	730.0	0.0	730.0
Мянгад шим ус	627.4	0.0	627.4
Хо. Мя Засаг даргын тамгын газар	524,074.1	1,767.1	522,307.0
Хо.Мя . Хүн эмнэлэг	480,058.3	0.0	480,058.3
Хо. Мя. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	54,785.5	0.0	54,785.5
Хо. Мя. Сургууль	1,131,522.8	0.0	1,131,522.8
Хо. Мя. Цэцэрлэг	421,658.4	0.0	421,658.4
Хо.Мя. Соёлын төв	126,249.3	2,065.6	124,183.7
	3,574,511.5	760,369.5	2,814,142.0

Аудитын илрүүлэлт:

ЗДТГ, ЕБС, ЭМТ: -Тайлант онд борлуулалт болон худалдан авалтаа И баримтаар баталгаажуулаагүй байгаа нь борлуулагч талыг татвараас зайлсхийх боломжийг бий болгож байна.

ЭМТ: -Цалингийн нэмэгдлийг холбогдох тогтоол, журамд нийцүүлээгүй, үр дүнгийн урамшууллыг ажилтнуудын ажлыг бодитой үнэлээгүй, хавтгайруулан олгосон.

ЗДТГ: -Малын тарилгын актад малчдын утасны дугаар тэмдэглэж хэвшээгүй, Түүнчлэн Хөх дружба МЭҮН-ийн 7000 бог малд ДХХ-ийн 1-р ээлжийн вакцины тарилгын актыг хуулбарлан 2 удаа хийснээр баримт бүрдүүлсэн, мөн тус нэгжийн 800 бод малд хийсэн дуут хавдрын вакцины тоо хэмжээ тарилгын актад тодорхойгүй байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 2636092.5 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 2636092.5 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Мянгад сумын ИТХ-ын 2020 оны 09 дүгээр сарын 15-ны 04 дүгээр тогтоолоор төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны төсвийн орлого, зардлыг 2636092.5 мянган төгрөгөөр баталсан боловч 9904.4 мянган төгрөгөөр хасагдаж, 2626188.1 мянган төгрөгөөр аймгийн нэгдсэн төсөв төлөвлөгөөнд тусгажээ.

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 13 хөтөлбөрт зориулан 2520101.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2330544.6 мянган төгрөгийг урсгал

зардалд, 99556.4 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, 90000.0 мянган төгрөгийг эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээлд зарцуулахаар төлөвлөжээ.

Төсвийн орлого

Мянгад сум 2520100.8 мянган төгрөгийн орлогын эх үүсвэр бүрдүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 2422284.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, батлагдсанаас 97816.4 мянган төгрөг дутуу гүйцэтгэлтэй байна. Үүнд:

Татварын орлогыг 21885.3 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн боловч татварын бус орлого 112441.4 мянга, тусламж санхүүжилтийн орлого 69566.0 мянга, оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих дүн 7255.8 төгрөгөөр тус тус дутуу гүйцэтгэлтэй байгаа нь дараах нөхцөлөөс шалтгаалж байна.

- Орон нутгийн ерөнхий орлого, ОНХС, СХС-ийн харилцах дансны үлдэгдлийг орлогын эх үүсвэрт төлөвлөснөөс
- Төсвийн санхүүжилтээс төвлөрүүлсэн шилжүүлэг

Хүснэгт дугаар 19. Төсвийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	2,520,100.8	2,422,284.4	-97,816.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	45,998.6	67,883.9	21,885.3
110002	Үйл ажиллагааны орлого	1,000.0	29,014.8	28,014.8
110003	Хөрөнгийн орлого/ Хадгаламжийн хүүгийн орлого	16,000.0	15,868.4	-131.6
110008	Шууд бус орлого	10,500.0	5,109.2	-5,390.8
113002	Бууны албан татвар	1,064.6	1,148.0	83.4
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,764.0	1,421.0	-343.0
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	12,000.0	7,338.6	-4,661.4
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,065.0	1,285.5	220.5
118101	Газрын төлбөр		2,069.9	2,069.9
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр		1,302.9	1,302.9
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,605.0	2,311.3	706.3
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	1,000.0	1,014.0	14.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,430,140.7	2,317,699.3	-112,441.4
120	Нийтлэг татварын бус орлого	95,005.0	52,125.1	-42,879.9
120003	Торгуулийн орлого	2,000.0	8,075.1	6,075.1
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	93,005.0	44,050.0	-48,955.0
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	2,335,135.7	2,265,574.2	-69,561.5
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,547,843.4	1,478,281.9	-69,561.5
123002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас шилжүүлсэн орлого	112,336.4	112,336.4	0.0
123003	Аймгийн төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	674,955.9	674,955.9	0.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	36,705.7	36,701.2	-4.5
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	36,705.7	36,701.2	-4.5
	Хандив тусламжийн орлого			0.0
	ОНЫ ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЛЭЭС	7,255.8	0.0	-7,255.8
	Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны үлдэгдлээс	7,255.8	0.0	-7,255.8

Татварын орлого 28014.8 мянган төгрөгөөр давсан нь 2020 онд сумын иргэдийн Эрдэнэс таван толгой хувьцааны ногдол ашгийн татвар 29014.8 мянган төгрөг төвлөрсөн нь гол нөлөө үзүүлжээ.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогын 44,050.0 мянган төгрөгийн төлөвлөгөөний биелэлтэд сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн орлого, үлдэгдэл төвлөрснөөс нөлөөлсөн байна. Өөрийн орлогын төлөвлөгөө бодитоор 3005. мянган төгрөгийн төлөвлөгөөтэйгээс 1,500.5 төгрөгөөр тасарч 49.9 хувийн биелэлттэй байна. Энэ нь орлогын дийлэнх хувийг оруулах Соёлын төвийн байгууллагын өөрийн орлогын төлөвлөгөө Ковид-19 цар тахлын нөхцөл байдлаас шалтгаалан үйл ажиллагаагаа явуулж чадаагүйтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- *Татварын зарим орлогын ногдуулалт, төлөвлөлт нь бодитоор тоон мэдээлэлд үндэслэн төлөвлөгдөөгүй байна. Тухайлбал:*
- *Газрын төлбөрийн ногдуулалт 2069.9 мянган төгрөг байхад төсвийн орлого төлөвлөөгүй,*
- *түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн ногдуулалт 12,000.0 мянган төгрөг байхад 4661.4 мянган төгрөгөөр тасалсан.*
- *Ойн нөөц ашигласны төлбөр 1,302.9 мянган төгрөг байхад төсвийн орлого төлөвлөөгүй,*
- *Ус рашааны нөөц ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөөг 706.3 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.*
- *Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн буцаан төлөлтийг 90,000.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөсөн ба гүйцэтгэлээр 41,635.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж 48,364.4 мянган төгрөг дутуу бүрдүүлжээ.*

Төсвийн зарлага

Нийт зардлын 730210.5 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 112336.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 1547843.4 мянган төгрөгийн тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 36705.7 мянган төгрөгийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 93005.0 мянган төгрөгийг төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төсөвлөснөөс гүйцэтгэлээр ОНХС, ТЗШ-ийн санхүүжилтийг бүрэн авч, орон нутгийн төсвийн санхүүжилтийг 10380.1 мянга, ЭМД-ын сангийн санхүүжилтийг 4.4 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу авч, төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг 48955.0 мянган төгрөгөөр дутуу бүрдүүлжээ.

Өөрийн орлого дутуу бүрдсэн шалтгаан нь сум хөгжүүлэх сангийн оны эхний үлдэгдэл 14819.6 мянган төгрөгийг тайлант оны төлөвлөгөөнд тусгасантай холбоотой байна.

Хүснэгт №.20. Санхүүжилтийн эх үүсвэрийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Д/Д	Байгууллагын нэр	Нийт төлөвлөгөө			Гүйцэтгэл			Зөрүү
		Санхүүжилт	өөрийн орлого оны энхий үлдэгдлээс санхүүжих	Нийт	Санхүүжилт	Өөрийн орлого оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	Нийт	
1	ЗДТГ	372186.0	605.0	372791.0	370160.8	344.0	370504.8	-2286.2
2	ИТХ	54194.3		54194.3	54194.3		54194.3	0.0
3	Сум хөгжүүлэх сан	75180.4	14819.6	90000.0	0	41635.5	41635.5	-48364.5
4	ОНХСан	99556.4	0	99556.4	99556.4	910.0	100466.4	910.0
	Соёлын төв	105585.3	2000	107585.3	103987.0	751.0	104738.0	-2847.3
5	ОНБ-ын дүн	706702.4	17424.6	724127.0	627898.5	43640.5	671539.0	-52588.0
6	ЕБСургууль	861340.8	139754	1001094.8	823426.6	131874.2	955300.8	-45794.0
7	Хүүхдийн цэцэрлэг	361165.7	56736.3	417902.0	358389.5	56131.8	414521.3	-3380.7

*Мянгад сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит*

8	Эрүүл мэндийн төв	325336.9	51639.9	376976.8	296465.6	49539.6	346005.2	-30971.6
	ТЗШ-ийн дүн	1547843	248130.2	1795973.6	1478281.7	237545.6	1715827.3	-80146.3
	Нийт сумын дүн	2254545.8	265554.8	2520100.6	2106180.2	281186.1	2387366.3	132734.3

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2385470.5 мянган төгрөг буюу 94.7 хувьтай байгаа нь урсгал зардал 85279.2 мянга, хөрөнгийн зардал 11081.3 мянга, эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл 38270.0 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэгдсэнээс шалтгаалсан байна.

Хүснэгт дугаар 21. Төсвийн зардлыг ангиллаар харуулбал /мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,520,101.0	2,385,470.5	-134,630.5
21	Урсгал зардал	2,330,544.6	2,245,265.4	-85,279.2
	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	2,269,166.4	2,188,821.2	-80,345.2
	Урсгал шилжүүлэг	61,378.2	56,444.2	-4,934.0
22	Хөрөнгийн зардал	99,556.4	88475.1	-11,081.3
23	Эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл	90,000.0	51,730.0	-38,270.0

Хүснэгт дугаар 22. Төсвийн зарлагыг байгууллагаар харуулбал /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Зөрүү
Хо. Мя. Орон нутгийн хөгжлийн сан	99,556.4	88,475.1	-11,081.3
Хо. Мя. Сум хөгжүүлэх сан	90,000.0	51,730.0	-38,270.0
Хо. Мя. Засаг даргын тамгын газар	372,791.4	370,504.8	-2,286.6
Хо. Мя. Хүн эмнэлэг	417,902.0	346,005.2	-71,896.8
Хо. Мя. Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	54,194.3	54,194.3	0
Хо. Мя. Сургууль	1,001,094.8	955,300.8	-45794.0
Хо. Мя. Цэцэрлэг	376,976.8	414,521.3	37,544.5
Хо. Мя. Соёлын төв	107,585.3	104,738.0	-2847.3
ДҮН	2,520,101.0	2,385,470.5	-134,631.5

Хөрөнгө оруулалтын 14 төсөл, арга хэмжээнд нийт 294718.3 мянган төгрөг төлөвлөгдсөнөөс 247616.9 мянган төгрөгийг 11 төсөл арга хэмжээнд зарцуулжээ.

Аудитын илрүүлэлт:

- Төсвийн төлөвлөлтийг оновчтой төлөвлөөгүй, түүнчлэн цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулахаас гадна бүлэг дотроо зохих бус зардлын эдийн засгийн ангиллаас гүйлгээ хийсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 228316.0 мянган төгрөгийн орлогыг доорх эх үүсвэрээс бүрдүүлж, 85269.5 мянган төгрөгийг бараа үйлчилгээний зардалд, 68411.3 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулж, 74635.2 мянган төгрөгийг оны эцэст нэмэлт санхүүжилтийн татан төвлөрүүлэлтийн дансанд төвлөрүүлжээ.

Хүснэгт №.23. Нэмэлт санхүүжилтийн эх үүсвэр

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Тайлант он
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	228,316,0
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	203,647,0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,438.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	230.5

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн мэдээлбэл зохих 151 мэдээллээс 1 мэдээллийн хугацаа болоогүй, 2 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 148 мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлсэн байна.

Засаг даргын тамгын газрын шилэн дансны мэдээлэл хангалтгүй байсан учир холбогдох албан тушаалтанд зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн байна.

3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 3 актын 11100.0 мянган төгрөг, 1 албан шаардлагын 122600.0 мянган төгрөг, 36100.0 мянган төгрөгийн 3 алдаа зөрчилд зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт 79.2%-тай байна.

Хүснэгт 24 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	3	11100.0	3	11100.0	0	0	100%
Албан шаардлага	1	122600.0	1	87168.6	0	0	71.1
Зөвлөмж	3	36100.0	3	36100.0	0	0	100%
Нийт	7	169800.0	7	134368.6	0	0	79.2

Өмнөх аудитаар өгөгдсөн орон нутгийн хөгжлийн сангаар хэрэгжүүлсэн сумын хөгжлийн хөтөлбөр, халуун ус, сауны ажлууд бүрэн хийгдэж хүлээн авч хөрөнгөнд бүртгэсэн ба өгсөн зөвлөмжүүдийг хангалттай түвшинд биелүүлсэн боловч сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэл бүрэн барагдаагүй, ЗДТГ-ын анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж ажиллах талаар өгсөн зөвлөмж тайлант онд бүрэн хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан, 1 орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар, нийт 9 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 6 байгууллагыг аудитад хамруулан дүгнэлт гаргаж, 3 тайланг түүвэрт хамруулсан байна.

Хүснэгт №25. Аудитад хамрагдсан хэлбэр, аудитын дүгнэлт

№	Байгууллагын ангилал, нэр	Санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн хэлбэр		Аудитын дүгнэлт		
		Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт	Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг
1		ЗДТГ	1		1	
2		ИТХ		1		
3	Төсвийн шууд захирагч	Сургууль	1		1	
4		Цэцэрлэг	1		1	
5		ЭМТ	1			1
6		Соёлын төв	1		1	
7	ОНТС	СХС		1		
8		ОНХС		1		
9	ОӨААНТҮГ	Мянгадн шим усОНӨҮГ	1		1	
Дүн			6	3	5	1

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн 5 нь зөрчилгүй, 1 нь хязгаарлалттай дүгнэлттэй баталгаажсан байна.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар илэрсэн алдаа, зөрчил:

Аудитаар нийт 67175.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 8000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага, 59175.6 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 4 зөвлөмж өглөө.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн албан шаардлага

Аудитаар дараах залруулагдаагүй алдаа, зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

Илрүүлэлт: Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн “Сутайн цамхаг” ХХК-ны 2020 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн ХОАМЯСЗДТГ/202001004 тоот гэрээгээр гүйцэтгэх Ерөнхий боловсролын сургуулийн гаднах хашаа хайс, тохижуулалтын ажил тодорхой хэмжээгээр хийгдсэн боловч ашиглагч байгууллага чанаргүй хийсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.3-д “Төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах”, 41.2.6-д “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны гэрээ, төлбөрийн хуваарийг үндэслэн санхүүжүүлэх”, 41.2.7-д “Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах”, Засгийн газрын 2017 оны 170 дугаар тогтоолоор батлагдсан барилгын ажлын захиалагчийн дүрэмд тус тус нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүжилтэд олгосон 8.0 сая төгрөгийг урьдчилж гарсан зардалд бүртгэж, ажил гүйцэтгэгч компанид ажлыг чанартай хийж бүрэн хүлээлгэн өгөх талаар албан шаардлага хүргүүлэв.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 59175.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 4 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангийн алдаа, зөрчил

Мянгад сумын ТТЗ-ын нэгтгэлд хамрагдсан төсвийн шууд захирагчдын 2020 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 119157.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрлээ.

Залруулагдаагүй 114876.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлөөс 6156.1 мянган төгрөгийн 3 зөрчилд төлбөрийн акт, 100999.4 мянган төгрөгийн 4 албан шаардлага, 17864.6 мянган төгрөгийн 16 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Хүснэгт № 26. ТШЗ-ын нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар илэрсэн нийт алдаа зөрчил, шийдвэрлэлт /мянган.төгрөг/

Д/д	Нийт алдаа зөрчил	Нийт алдаа, зөрчил				Үүнээс залруулаагүй				Үүнээс залруулсан	
		Акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Зөвлөмж		Зөвлөмж	
		тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн
1	ЕБСургууль	3	4557.8	1	4557.8	0	-	2	0	0	0
2	Цэцэрлэг	4	2969.1					4	2969.1		
2	Эрүүл мэндийн төв	6	90580.2	2	1598.3	2	87999.4	2	982.5	0	-
3	Сумын ЗДТГ	9	21050.3			2	13000.0	6	3770.0	1	4280.3
4	Соёлын төв	2		0	-	0	-	2	143.0	0	0
Нийт дүн		24	119157.1	3	6156.1	4	100999.4	16	17864.6	1	4280.3

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Дараагийн аудитаар тайланд дурдсан болон анхаарах хандуулахуйц асуудлын хэсэгт бичсэн алдаа зөрчилд дахин хяналт, шалгалт хийх шаардлагатай байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1 Орон нутгийн хөгжлийн сангийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

4.1.1 Илрүүлэлт: Орон нутгийн хөгжлийн сангаас холбогдох журам зөрчиж, ард иргэдээс санал авч эрэмбэлэгдээгүй 805.0 мянган төгрөгийг “Төлөөлөгч” хөтөлбөр арга хэмжээнд зарцуулсан.

4.1.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй, хяналтгүй зарцуулагдах, санхүү, төсвийн холбогдох хууль тогтоомж зөрчигдөх эрсдэлтэй.

4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д "Төсвийг төлөвлөх, батлах, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож хэрэгжүүлэх үүрэгтэй" заалтыг мөрдөж санг эрэмбэлэгдсэн батлагдсан зардалд нь зориулж байх

4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

4.2 Сум хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

4.2.1 Илрүүлэлт: Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн буцаан төлөлтийг 90,000.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөсөн ба гүйцэтгэлээр 41,635.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж 48,364.4 мянган төгрөг дутуу бүрдүүлсэн, 2018 онд олгосон зээлийг хувь хүмүүсээр төлүүлэхтэй холбоотой 1265.7 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт барагдаагүй насжилт өндөртэй болсон байна.

4.2.2 Эрсдэл: Төсвийн хөрөнгө зориулалтын дагуу зарцуулагдахгүй байх, сум хөгжүүлэх сангийн журам зөрчигдөх эрсдэлтэй

4.2.3 Өгсөн зөвлөмж: Сум хөгжүүлэх сангийн зорилго, үйл ажиллагааны журамд нийцүүлэн сангийн хөрөнгийг удирдан зохион байгуулах. Өөрөөр хэлбэл сангийн хөрөнгийг үйлдвэрлэлийг бий болгох томоохон төсөл хөтөлбөрийг түлхүү дэмжих, зээлийн авлагыг хуваарийн дагуу төсөвт төвлөрүүлэх, зээлийн эргэцийг нэмэгдүүлэх, хугацаа хэтэрсэн зээлийн авлагыг барагдуулах, зээлийг зориулалтын дагуу зарцуулж байгаа эсэхэд холбогдох хяналтыг хэрэгжүүлэх талаар зохистой удирдлагыг хэрэгжүүлж ажиллах.

4.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

4.3 Татварын орлогын төлөвлөлт, бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал

4.3.1 Илрүүлэлт: Татварын зарим орлогын ногдуулалт, төлөвлөлт нь бодит тоон мэдээлэлд үндэслэн төлөвлөгдөөгүй байна. Тухайлбал: Газрын төлбөрийн ногдуулалт 2069.9 мянган төгрөг байхад төсвийн орлого төлөвлөөгүй, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн ногдуулалт 12000.0 мянган төгрөг байхад 4661.4 мянган төгрөгөөр тасалсан, ойн нөөц ашигласны төлбөр 1302.9 мянган төгрөг байхад орлого төлөвлөөгүй, ус рашаан ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөөг 706.3 мянган төгрөгөөр тасалсан байна.

4.3.2 Эрсдэл: Татвар бодит тоо мэдээнд үндэслэн төлөвлөгдөхгүй, жигд ноогдохгүй, төсвийн орлого бүрдэх боломж алдагдах эрсдэлтэй

4.3.3 Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлд заасан төсвийн төсөл боловсруулахад тавигдах шаардлага, удирдамжид нийцүүлэн бодит тоон мэдээлэл, судалгаанд үндэслэн төлөвлөж болохуйц зарим нэр төрлийн татварын орлогыг түүнд үндэслэн жигд ногдуулахаар төлөвлөх, мөн ногдуулалт хийгдсэн ангийн орлогыг төсөвт төвлөрүүлэх арга хэмжээ авах.

4.3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 6 дугаар сарын 15-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Хавсралт

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Мянгад сумын ТТЗ-ын 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	Аудитын код:
2020			ХОА-2021/2/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Мянгад сумын Засаг дарга		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
1	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлсэн "Сутайн цамхаг" ХХК-ны 2020 оны 10 дугаар сарын 30-ны өдрийн ХОАМЯСЗДТГ/202001004 тоот гэрээгээр гүйцэтгэх Ерөнхий боловсролын сургуулийн гаднах хашаа хайс, тохижуулалтын ажил тодорхой хэмжээгээр хийгдсэн боловч ашиглагч байгууллага чанаргүй хийсэн зөрчил илэрлээ	8000.0	Албан шаардлага	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	М.Баатар, С.Ганхуяг
2	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас холбогдох журам зөрчиж, ард иргэдээс санал авч эрэмбэлэгдээгүй зардлыг "Төлөөлөгч" хөтөлбөр арга хэмжээнд зарцуулсан.	805.0	Зөвлөмж өгөх	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	М.Баатар, С.Ганхуяг
3	Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн буцаан төлөлтийг 90,000.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөсөн ба гүйцэтгэлээр 41,635.6 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж 48,364.4 мянган төгрөг дутуу бүрдүүлсэн, 2018 онд олгосон зээлийг хувь хүмүүсээр төлүүлэхтэй холбоотой 1265.7 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт барагдаагүй насжилт өндөртэй болсон	49630.1	Зөвлөмж өгөх	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	М.Баатар, С.Ганхуяг
4	Татварын зарим орлогын ногдуулалт, төлөвлөлт нь бодит тоон мэдээлэлд үндэслэн төлөвлөгдөөгүй байна. Тухайлбал: Газрын төлбөрийн ногдуулалт 2069.9 мянган төгрөг байхад төсвийн орлого төлөвлөөгүй, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн ногдуулалт 12000.0 мянган төгрөг байхад 4661.4 мянган төгрөгөөр тасалсан, ойн нөөц ашигласны төлбөр 1302.9 мянган төгрөг байхад орлого төлөвлөөгүй, ус рашаан ашигласны төлбөрийн төлөвлөгөөг 706.3 мянган төгрөгөөр тасалсан байна.	8740.5	Зөвлөмж өгөх	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	М.Баатар, С.Ганхуяг
5	Төсвийн төлөвлөлтийг оновчтой төлөвлөөгүй, түүнчлэн цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг бүлэг хооронд зөвшөөрөлгүй гүйлгэн зарцуулахаас гадна бүлэг дотроо зохих бус зардлын эдийн засгийн ангиллаас гүйлгээ хийсэн.	-	Зөвлөмж өгөх	Засаг дарга, санхүү албаны дарга	М.Баатар, С.Ганхуяг
Дүн		67175.6			

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

